

Motion

1977/78:696

av Björn Molin och Margareta Andrén om ersättning för vård i hemmet av äldre anhöriga

Antalet äldre människor ökar kontinuerligt i det svenska samhället. Vi har f. n. ca 1 250 000 personer över 65 års ålder. Denna siffra beräknas 1990 bli ca 1 500 000.

Många äldre ligger f. n. kvar på sjukhusen, därför att kommunerna inte kan tillgodose behovet av service i hemmet. Det är grymt mot de gamla och dessutom oftast ett stort slöseri med resurser. Därför måste hemservicen och hemsjukvården byggas ut. Samtidigt vet vi dock att kommunernas resurser är begränsade och att en utbyggnad av hemservicen och hemsjukvården kommer att ta tid.

Många anhöriga gör i dag en beundransvärd insats för att vårda en sjuk äldre människa i hemmet. Dock är samhällets stöd till dessa anhöriga mycket begränsat. Med ett bättre stöd skulle säkert fler anhöriga ha möjlighet att vårda sjuka äldre släktingar hemma. Detta i sin tur skulle förbättra möjligheterna för många äldre att kunna bo kvar hemma.

För att öka förutsättningarna för anhöriga att vårda sjuk åldring i hemmet skulle man kunna bygga upp en ersättningsform liknande föräldraförsäkringen. Föräldraförsäkringen ger i dag ersättning motsvarande sjukpenning till den som har sådan över garantibeloppet – 32 kr. per dag – och till övriga med detta belopp. Föräldrapenning utgår dels under heltid under barnets första levnadsmånader, dels maximalt 12 till 18 dagar per år vid tillfällig vård av sjukt barn. Föräldrapenningen är skattepliktig inkomst och ATP-grundande. Enligt detta mönster skulle en anhörig kunna få rätt till sjukpenning och ATP-poäng vid tillfällig vård av gamla – eller handikappade – anhöriga, t. ex. för att vårda dem i hemmet vid tillfällig försämring, att följa dem till sjukhus, att vaka vid dödsbädden. Man bör vidare ha rätt till ersättning under en längre sammanhängande ledighet i avvaktan på sjukhemsplats. En längre period skulle delvis kunna tas ut i form av deltid för att hjälpa anhörig, som bor i ens egen bostad eller närbelägen bostad, med dagliga göromål.

Eftersom föräldraförsäkringen inte direkt är applicerbar för detta ändamål bör frågan snarast studeras närmare.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen hos regeringen begär utredning om ersättning för vård i hemmet av äldre anhörig.

Stockholm den 24 januari 1978

BJÖRN MOLIN (fp)

MARGARETA ANDRÉN (fp)